

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 16

21. travnja 2016.

cijena 200 Ft

MiCROfon u Petrovom Selu

Foto: Timea Horvat

4. – 5. stranica

Odbor za suradnju

3. stranica

Pečuški razgovori

8. stranica

O maturalcu „krležijanaca”

15. stranica

Komentar

Što je cijena izdajništva?

Sama po sebi rič nije mrska, ni strašna, ali tim već odurna, kad pomislimo na nje pravo značenje. To je gusinja (naježena) koža... Kako i prlje, tako i danas nije nepoznato, nažalost, ov, ne uprav simpatični čin. Človik u svojem žitku većputi se najde s izdajniki, doživi izdajništvo, da ne rečem, na svakom koraku. U današnje vrime sasvim je u modi prevariti, lagati druge zbog vlašćih interesov. Kad človik polaže u nekoga povjerenje, a ta na najgrubiji način izigra, izdaje skupne stvari, zajedničke tajne, djeliće medjusobnoga dogovora, detalje pakta, ta griši. Ali danas to nikogar ne zanima, ogromna je laž, a i manipuliranje u ovom globaliziranom svitu, karkamo se gleda, izdajništvo u politici, vojski, biznisu, narodu, vjeri, a i u privatnom žitku. Ona peršona ka napravi izdajništvo nije obljubljenka ni s jedne strane, onoga koga prevari, tomu nij više povratka, a onomu komu napravi uslugu, ta ga neće s otvorenim srcem primiti, jer ako se to jednoč zgoda, vjerojatno će se zgodati i po drugi put. Ovako nešto u svakom društvu su tijekom povijesti oštro kaštigali (kako na peldu obišenjem, striljanjem, nažganjem na ognju itd.). A kako s tim stojimo danas, mislim s razlogom i posljedicami? Što je cijena izdajništva, kad negdo hrbat pokaže svojemu narodu i gazeći najpr, sebi pobere funkcije i titule, hamišne pohvale? Što je cijena izdajništva, kad se negdo prethodno glasuje za skupni plan od česa ovisi budućnost obrazovanja regije, a potom zavolj mutnih razlogov odbije suradnju na projektu? Što je cijena izdajništva, kad negdo na jednom forumu prisluškuje ideje nazočnih i to dalje predstavlja na nekom drugom forumu, kot plod i sjajnu ideju vlašće glave? Što je cijena izdajništva kad te negdo ljeta dugo mami, istiće se samo u lipi i iskreni djeli, a dojde dan kad pokaže, donidob čisto nepoznato, ali pravo lice i iskine, istrgne ti srce i dušu da misliš, došao si na kraj puta?! Zaistinu, što je cijena? Što more dalje nositi ljude, narod, društvo i zajednicu kad se doživi takov gubitak, takov poraz iz nutarnjega, intimnoga člana i kamo se odšeće poštenje i ugled pri ovakovi slučaji? Koje je pravo orudalje i sredstvo za obranu? Zamučati svoje misli, poždroknuti jad i bijes, prignut se i ostati u tišini, ali nam ništ drugo ne ostane nego po talijanskom novinaru Maxu Bunkeru, „naoružati se i bižati“?!

Tiho

Glasnikov tjedan

Danas, možemo kazati već davne 1997. godine, Međimurska je županija osnovala Mješoviti odbor za suradnju pomurskih Hrvata s Međimurskom županijom poradi povezivanja Međimurja i pomurskih Hrvata, tj. Hrvata koji žive u pograničnim područjima uz rijeku Muru. Nekoliko pograničnih naselja u Mađarskoj, koja se nalaze uz granicu s Međimurskom županijom, naseljena su pomurskim Hrvatima. Riječ je o devet mjesta Serdahel, Sumarton, Mlinarci, Pustara, Petriba, Kestur, Kollátszeg, Ficehaz, Bajča. Odbor su činili i čine predstavnici nekoliko

radnju i osmisli zajedničke projekte koji bi bili kandidirani na natječajne Europske unije. Temeljem dobre suradnje ostvarene s mađarskim Hrvatima, 2007. u Odbor su uključeni i Hrvati iz Republike Slovenije, odnosno predstavnici pograničnoga hrvatskog stanovništva. Danas sastav Odbora čine predstavnici pomurskih Hrvata iz desetak samouprava iz Mađarske, predstavnik pomurskih Hrvata iz Pomurja iz Slovenije te predstavnici dvaju gradova i 11 pograničnih općina iz Međimurske županije.

Župan Koprivničko-križevačke županije 27. prosinca 2015. godine donio je rješenje o osnivanju Mješovitog odbora za suradnju Koprivničko-križevačke županije s podravskim Hrvatima i imenovanju članova Odbora.

Konstituirajuća sjednica spomenutog Odbora bila je 4. travnja u Martincima u Kulturnom i sportskom centru «Josip Gujaš Džuretin». Napomenimo kako neosporne zasluge za utemelje-

nje spomenutog Odbora pripadaju generalnoj konzulici Vesni Haluga, koja teži povezivanju Hrvata iz Baranje i Bačke na sličan način, putem mješovitih odbora sa susjednim hrvatskim županijama.

Branka Pavić Blažetin

Župan Koprivničko-križevačke županije 27. prosinca 2015. godine donio je rješenje o osnivanju Mješovitog odbora za suradnju Koprivničko-križevačke županije s podravskim Hrvatima i imenovanju članova Odbora.

pograničnih mađarskih mjesta iz Zalske županije koja se nalaze uz granicu s Međimurskom županijom, a naseljena su pomurskim Hrvatima te gradonačelnici i načelnici pograničnih općina Međimurske županije. Svojim djelovanjem Odbor je nastojao ojačati kulturnu su-

Poziv za dostavu prijedloga

Sukladno Pravilniku za dodjelu odličja Hrvatske državne samouprave, pozivamo članove i odbore Skupštine, područne hrvatske samouprave, hrvatske manjinske samouprave, hrvatske udruge, hrvatske ustanove da dostave svoje prijedloge za dodjelu odličja.

Prijedloge možete dostaviti u ovim kategorijama:

1. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u Mađarskoj;
2. Za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Mađarskoj;
3. Za hrvatsku mladež u Mađarskoj;
4. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Mađarskoj.

Odličje se dodjeljuje za priznanje djelatnosti osobama, kolektivu, udrugama i ustanovama koje su se svojim radom, djelatnošću posebno istaknule na polju jačanja hrvatske nacionalne svijesti, pridonijele razvoju hrvatskoga jezika i kulture, za koje se vežu istaknute osobne i kolektivne zasluge.

Jedan predlagač ima pravo predložiti samo jednoga kandidata.

Prijedlog za odličje predaje se na obrascu koji možete naći na web-stranici www.glasnik.hu.

Prijedlog za dodjelu Odličja treba stići na adresu Ureda Hrvatske državne samouprave (1089 Budimpešta, Bíró L. u. 24, e-mail: hramouprava@chello.hu) najkasnije do 15. lipnja 2016. godine.

Osnovan Mješoviti odbor za suradnju Koprivničko-križevačke županije s Hrvatima u mađarskom dijelu Podravine

U ponedjeljak, 4. travnja, u Martincima, na poticaj Koprivničko-križevačke županije i Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, osnovan je Mješoviti odbor te održana sjednica za suradnju Koprivničko-križevačke županije s podravskim Hrvatima.

Mješoviti odbor osnovan je za prekograničnu suradnju, nastojat će na tome da te zajedničke suradnje budu što čvršće, žele stvoriti partnerstvo s podravskim organizacijama, samoupravama i udrugama te traže partnere i u osmišljavanju zajedničkih projekata za natječeje Europske unije, a prednost je natječaj u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020. Za predsjednika Odbora imenovan je Ivan Pal, dožupan Koprivničko-križevačke županije, a za potpredsjednika Jozo Solga, voditelj Ureda Hrvatske državne samouprave. Sjednicu je otvorio Ivan Pal, a zatim je Melita Birčić, ravnateljica Razvojne agencije PORA, predstavila aktualni natječaj. Istaknula je da za provedbu prekograničnih projekata i partnersko povezivanje dobru priliku pruža sudjelovanje u radu Mješovitog odbora. Dožupan Ivan Pal i generalna konzulica Vesna Haluga predstavili su plan programa Koprivničko-križevačke županije na konzularnom području u Mađarskoj tijekom ove godine, te je dogovoreno da će Generalni konzulat Republike Hrvatske u Mađarskoj pružati pomoć u pronalasku partnera, a PORA će pružati pomoć u pripremi i provedbi. Na sjednici su istaknuti i ovi programi: „Remekdjela hrvatske naive“, gostovanje KUD-a iz Koprivničko-križevačke županije na priredbi „Dobro došli, mili gosti“, organizacija Okrugloga stola „Mogućnosti poslovanja u Mađarskoj i povezivanje poduzetnika“, Božićni koncert u pečuškoj katedrali zbora „Kalnik“, obnova običaja krštenja mošta u Martincima, te Dan državnosti. Kao još jedan mogući program u nizu, g. Pal predložio je mogućnost o suradnji u kulturi i športu na regionalnoj razini s Hrvatima u Mađarskoj i Vojvodini. Gđa Vesna Haluga predložila je zamisao jedne večere s porukom gdje bi nazočni

mogli prikupljati darovanja, kojima bi mogli pružiti pomoć u školovanju djece Hrvata u Mađarskoj, a Branko Mesarov, načelnik Općine Novo Virje, predložio je uključivanje KUD-ova i folklornih ansambala Hrvata u Mađarskoj na raznim priredbama u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Nakon sjednice članovi su posjetili priredbu koju su tog dana organizirali u Martincima, pod nazivom Sedovenica. U sklopu programa, u martinačkoj je crkvi bila sveta misa na hrvatskom jeziku, a potom je počela večera uz glazbu i ples.

Luca Gažić

Započinju pismeni maturalni ispiti

U ponedjeljak, 2. svibnja, u 8.00 sati s pismenim maturalnim ispitom iz mađarskoga jezika i književnosti na visokom i srednjem stupnju započinju proljetni ispiti zrelosti školske godine 2015./16. Sutradan je ispit iz matematike, 4. svibnja iz povijesti, 5. svibnja iz engleskoga jezika, 6. svibnja iz njemačkoga jezika te 9. svibnja iz narodnosnoga jezika i književnosti. Kandidati ispita na srednjem stupnju polažu u svojoj matičnoj školi, a na visokome stupnju u drugoj ustanovi. Pismeni maturalni ispiti traju do 24. svibnja, a završavaju se s ispitima iz gospodarstvenih spoznaja, osnovne redarstvene spoznaje na srednjem, te redarstvene spoznaje, prirodoslovlja, psihologije na visokome stupnju. Usmeni maturalni ispiti na srednjem stupnju jesu od 2. do 9. lipnja, na visokome stupnju od 13. do 24. lipnja.

Prvi MiCROfon HDS-a s gradišćanskom pobjedom

Najbolji pjevači: Vivien Fülöp, Vivien Berenyi i Oliver Varnai

Puna zgrada ljudi, savršeno nariktana pozornica u subotnjoj polutami s velikom plakatom MiCROfona, a kako i reflektori stupaju na ludu igru, tako i decibeli se zdignu naglo, kad se pojavi na petrovskoj bini Koljnofka Silvana Pajrić ka je pred četirmimi ljeti zavrдила titulu «Glasa Gradišća», a odonda ima i svoj tamburaški sastav pod imenom «Rouge». «Na Balkanu nema mira, ni tišine, a ni sna, samo kraj tebe bih zaspala i smirila se ja...» – leti nota, a koljnofska moćna dama kot prava umjetnica odigrava svoju ulogu. Ovo i služi kao uvod u prvo omladinsko glazbeno naticanje MiCROfon, pod plašćem Hrvatske državne samouprave kojega duhovito i profesionalno peljaju glumac Stipo Đurić i svenek nasmijana igrokazačica židanske scene Mirjana Šteiner. U pozadini dobro poznata «glazbena industrija» Gradišća, ka se je ljeta dugo skrbila za živu mužiku i na priredbi «Glas Gradišća», Društva gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj. Tako scenarij toga bivšega regionalnoga festivala i ovde se ponavlja s videosnimkama na koj se ukratko predstavljaju naticatelji, a potom produkcijami. Uživu, u originalu, s tremom, pogriškami, ali s hrabrošću, i kako je većputi i rečeno, sve pohvale pravoda zaslužuju sui pjevači i pjevačice.

Oliver Varnai

Tijana Šarac

Kata Horvat

Vivien Fülöp

Bernadeta Turul

Dominik Janny

Ana Deak

Blanka Szabó

Natalija Neubauer

Vivien Berenyi

Deneš Munczig

Veronika Kapuvari

Žiri u prvoj redici gotov je pažljivo slušati i koncentrirati na glas i akorde ter na atrakciju na bini, u sastavu Nenada Breke, dugoljetnoga člana Folklornoga ansambla Lado, koreografa i

Tročlani žiri nije imao laku zadaću

Moderatori programa Mirjana Šteiner i Stipan Đurić

glazbenoga menadžera iz Zagreba, veleposlanika hrvatske kulture u inozemstvu, Štefana Prosenjaka, glazbenoga pedagoga, ravnatelja Umjetničke škole u Letinji, i ne nazadnje Petroviščana Andrije Handlera, kulturnoga menadžera, tekstopisca, člana Tamburaškoga sastava Koprive i Pinka-banda ki ovako «batri» talen-

tirane pjevače na početku festivala: – Znamo da su neki među vama prvi put sada na pozornici, malo se i boje i trese im se glas, ali samo mirno neka otpjevaju pjesmu. Znamo da su se dobro pripremili, jako dobri pjevači i pjevačice su i čekamo upoznati mlade ljude, koji će u narednim godinama obilježavati hrvatsku glazbenu estradu u Mađarskoj. I počinje skoro dvourni show s modernim pjesmami, plesom i zabavom, a pohvalna publika svaki nastup nagradjuje aplauzom i ovacijom. Nima laku zadaću prva izvodjačica Ana Deak iz Podravine, ali sa svojom sigurnošću od 15 ljet otpjeva pjesmu Lidije Bačić pod naslovom Viski. Nježna i lipa učenica Osnovne škole «Katarina Zrinski» u Serdahelu, Veronika Kapuvári, pjeva hit Vesne Pisarović naslova Neka ljudi govore, i najveća joj je sanja da jedanput nastupa skupa s hrvatskom pjevačicom. Deneš Munczig voli Mejaše, zato nije ni čudo da je izabrao od njih pjesmu Bolji nego ikad. Koljnofka, 15-ljetna Natalija Neubauer od Antonije Šola jači Nezgodbu, nju smo vidili nekoliko puta i na četarskom GRAJAMu. Tijana Šarac kao predstavnica Budimpešte nas mami Bukom galamom od

Petre Kovačević, a nje 17-ljetna kolegica takaj iz ugarske metropole, Vivien Berenyi se predstavlja s pjesmom Trebam te od Nine Badrić. Jako prirodna Kata Horvat iz Martinaca i učenica pečuške Hrvatske škole Miroslava Krležu izvodi melodiju Lane Jurčević Neka se noći ne spavaju. Oliver Varnai iz Podravine, ljubitelj ribolova i vožnje na motoru, ima na svojem pjevačkom repertoaru za ovput Beginij i Ivan Zak: Obriši suze. Bernadeta Turul iz Serdahela i pečuška učenica pripremila se je s malom ozbiljnijom pjesmom Pavla pod naslovom Čuvaj me, jer kako kaže, izuzetno voli džez-glazbu. Luda kuća od Učiteljic je vjerojatno postala vrh vrhov kod Szabójevih u Petrovom Selu, jer to pjeva 17-ljetna Blanka Szabó, u vokalnoj pratnji vlašće sestre, blizanke Barbare. Vivien Fülöp iz Unde s Magazinovom pjesmom Opusti se pobere veliku simpatiju i priznanje sa strane gledateljev, a za sam kraj ostane Dominik Janny iz Hrvatskih Šić s Gibonijevom pjesmom Slavim ove dane što si tu. Na kraju naticateljškoga dijela festivala jur TS Šetnja zabavlja nas sa zajedničkom pjesmom svih Hrvatov u Ugarskoj „Po božji voljoj“, što je plod petroviskoga autorskoga para Handler – Harangozo, a potom uživamo u duetu Silvane Pajrić i Marka Šteineru kod Milijun poljubaca. I završna pjesma današnjega MiCROfona opet je najpr pozvana iz negdašnjega „Glasa Gradišća“ i danas ju pjevaju naglas svi izvodjači, naime da „To je moj dan“. I pravoda je to njev dan, pogotovo onim ki su izabrani za pobjednike, ali prije toga Arnold Barić, predsjednik Odbora za mladež i sport u Hrvatskoj državnoj samoupravi, svim sudionikom predaje dar-paket, kao i moderatorom i članom žirija. U ime Croatice direktor Čaba Horvath uruči posebnu nagradu Veroniki Kapuvári iz Pomurja. Ivan Guban, predsjednik

HDSa, pak se zahvali svim onim ki su omogućili još jedan lipo skupni doživljaj svih Hrvatov u Ugarskoj. Aplauz je upućen Petroviščanom, svim izvodjačem i publici, a ne nazadnje najvećim „krivcem“ prvoga MiCROfona, istaknuto za spektakl, profesionalnost i stručno znanje, i to producentom Rajmundu Filipoviću, Andriji Handleru i Robertu Harangozou ter MiCROfon bendu Tome Jankoviću, Jandri Kovaču, Dušanu Timaru, Sza-

TS „Šetnja“ i Silvana Pajrić – preporučeni za muzički doživljaj

bolcsu Némethu i Sabini Balog. I onda kad živci jur jedva moru mirovati, slijedu napeti trenutki proglašenja rezultata. Po odluci ocjenjivačkoga suda, koji nimalo nije bio u lakoj situaciji, treće mjesto svojom produkcijom zavirdi Oliver Varnai, druga najbolja pjevačica MiCROfona postane Vivien Berenyi iz Budimpešte, a

Vivien Fülöp jači pobjedničku pjesmu

pobjeda Undanke Vivien Fülöp zaista obraduje sve nazočne Gradišćanske Hrvate, a i ostale navijače. – Bilo vas je lipo slušati, uživali smo na ovom fenomenalnom festivalu, daj Bože što više ovakvih festivala – samo su tri od napomenov nazočnih s kimi skupa još jednom poslušamo pobjedničku pjesmu dvadeset-ljetne Gradišćanke ka je pjevačica Ženske vokalne skupine «Biseri» u svojem rodnom selu Undi, i trenutačno se uči za kozmetičarku. A potom se gasu reflektori, u svečanoj dvorani skida se kostim pozornice, tišina potira duše u susjednu prostoriju. Za daljnje ure petroviske noći se brinu još tamburaši Šetnje i ki još malo ostane, neće se turobiti iako zabava i dura do zore.

Zagrebački studenti etnologije na terenskim istraživanjima u Vojvodini i Mađarskoj

Istraživali tradicijsku baštinu šokačkih Hrvata

U okviru kolegija Praksa terenskog istraživanja, skupina studenata Odsjeka za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom profesorice Milane Černelić, od 11. do 15. travnja boravila je na studentskoj praksi u Santovu, Bačkome Monoštoru, Baču i Sonti. Kako studenti etnologije zagrebačkoga Filozofskog fakulteta posljednjih godina obavljaju terenska istraživanja u Vojvodini, odnosno Bačkoj, ove godine njih devetnaestero, raspoređeno po malim skupinama, istraživalo je u šokačko-hrvatskim naseljima u Vojvodini (Srbiji): u Baču, Sonti i Bačkome Monoštoru, odnosno u Mađarskoj u Santovu.

Profesorica Milana Černelić ukratko nam reče da su im neki istraživači dosta toga priopćili, iako bi bilo dobro da su mogli imati još više kazivača. Pošto srede terenska istraživanja, tek onda će vidjeti što još nedostaje, a planiraju tijekom jeseni ponovno posjetiti ove krajeve i dopuniti provedena istraživanja. S obzirom da su već objavili jednu monografiju o tradicijskoj baštini podunavskih Hrvata Bunjevaca, pošto već dvije godine istražuju u Vojvodini, a ove godine uključili su i Santovo u Mađarskoj, jednako tako planiraju i objelodanjanje monografije o tradicijskoj baštini podunavskih Hrvata Šokaca.

Nakon petodnevnog boravka, na povratku u Zagreb skupina zagrebačkih studenata razgledala je znamenitosti i muzeje gradova Baje i Mohača.

S. B.

SANTOVO – Na posljednjoj redovitoj sjednici Zastupničko vijeće Seoske samouprave odlučilo je o podupiranju civilnih udruga. Budući da je proračunom za 2016. godinu osiguran lanjski okvirni iznos od 2,26 milijuna forinta, udrugama je dodijeljena lanjska potpora. KUD-u «Veseli Santovčani» 400 tisuća, Nogometnome klubu Santovo 680, Rukometnome klubu «Bačka» 780, Konjičkoj udruzi 160, Udruzi civilne (građanske) straže 130, Klubu umirovljenika 60, Klubu prijatelja vrtlarstva 20, Udruzi osoba s teškoćama u pokretu 10, Pučkoj visokoj školi 10 tisuća forinta. Na posebnu molbu, Športskoj udruzi «Bačka» za priređivanje već redovitoga Međunarodnog trojnog rukometnog i kulturnog susreta dodijeljena je dodatna potpora u iznosu od 60 tisuća forinta.

KALAČA – Tamošnja Hrvatska samouprava 23. travnja organizira 11. županijsko natjecanje hrvatskih ribiča na koje se očekuju tročlane družine hrvatskih naselja. Natjecanje se organizira u skupnoj i pojedinačnoj kategoriji, s jednim štapićem na plovak i jednom udicom. Nakon okupljanja u kalačkoj gostionici „Trófea“, s početkom u 7 sati slijedi ždrijeb, a natjecanje ribiča organizira se između 8 i 11 sati na Vošu (Vajas). Slijedi vaganje ulovljene ribe od 11 sati, te proglašenje rezultata i dodjela nagrada u 11.30. Susret, koji se priređuje potporom Županijske hrvatske samouprave, završava zajedničkim objedom i druženjem sudionika.

SANTOVO – Upis prvašića u santovački Hrvatski vrtić, osnovnu školu i učenički dom bio je 14. i 15. travnja. Prema obavijesti ravnatelja Jose Šibalina, u prvi razred upisano je sedamnaestero djece, od toga 16 polaznika santovačkoga hrvatskog vrtića i jedan iz Tataze (Tataháza).

SANTOVO – Pošto je završena izgradnja kanalizacije, santovačka Seoska samouprava nastavila je s asfaltiranjem santovačkih ulica i popravljanjem postojećih. Tako je ovih dana završeno asfaltiranje ulice zvane Kifla, Ulice Árona Gáborn, Ulice mučenika na dionici između Bocskaijeve i Széchenyi-jeve, te Lisztove ulice. Projekt vrijedan sedamdesetak milijuna forinta ostvaren je vlastitim sredstvima. Podsjetimo da su tijekom jeseni asfaltirane Adyjeva i Proljetna ulica te Vašarišće.

DUŠNOK – Poslije Kalače i Bačina, 30. travnja, domaćin III. susreta podunavskih rackih Hrvata bit će tamošnja Hrvatska samouprava, a program se ostvaruje potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije. Program počinje u 15 sati misnim slavljem na hrvatskom jeziku koje će predvoditi santovački župnik Imre Polyák, ujedno biskupski vikar Kalačke nadbiskupije za narodnosti, a svojim pjevanjem uljepšati santovački crkveni pjevački zbor i župni kantor-orguljaš Zsolt Sirok. Kako nam uz ostalo reče predsjednica dušnočke Hrvatske samouprave Matija Mandić Goher, nakon mise u mjesnom domu kulture priredit će se prigodni kulturni program u kojem nastupaju KUD-ovi i pjevački zborovi iz Andzabega, Bačina, Kalače i Dušnoka. Podsjetimo kako je prvi susret rackih Hrvata bio 2014. u Kalači u okviru Podunavske smotre folklora, a drugi 2015. u okviru Češnjakijade u Bačinu. Istoga dana od 10 sati priređuje se međunarodni hrvatski malonogometni turnir koji će se prirediti u parku na Bari, a sudjeluju malonogometne momčadi iz Karlovca (Hrvatska), Bačina, Baje i Dušnoka.

Dio gledateljstva u Kalači na otvorenome

„Krlježini” se tamburaši pripremaju na smotru Helikon

Tamburaši Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže s voditeljem Grgom Kovačem (zdesna prvi)

Manifestacije pod nazivom Svečani dani Helikona u Kesthelju, smotre su kulturnih programa na kojima se mogu natjecati učenci srednjoškolskih ustanova u 18 umjetničkih kategorija. Na manifestaciju, koja se održava svake druge godine, organizatori pozivaju sve srednjoškolske ustanove sa Zadunavlja.

Prijaviti se može u okvirima školskih ustanova u natjecanju kazivanja stihova i proze, u scenskoj igri, u zbornom pjevanju, u ozbiljnoj i zabavnoj glazbi, u folkloru, izradbi filmova i videosni-

maka, u vizualnom umjetničkom umijeću i drugima. Na ovogodišnje natjecanje, koje će biti od 21. do 23. travnja prijavio se i Tamburaški sastav pečuške Hrvatske gimnazije Miroslava Krleža, u kategoriji folklor, pod ravnanjem nastavnika Grge Kovača. „Krlježini” tamburaši neumorno vježbaju kako bi na natjecanju postigli dobre rezultate.

beta

Foto: Akoš Kolar

Šikloš – Donji Miholjac

Uspostavljena suradnja prijateljskih škola

Osnovna škola «Dorottya Kanizsai» već dulje vrijeme planira uspostavljanje prijateljske suradnje s donjomiholjačkom Osnovnom školom «August Harambašić». Nakon više krugova usuglašavanja, ravnatelj Vedran Aladić i učitelji miholjačke škole bili su u posjetu šikloškoj školi kako bi dogovorili potankosti oko uspostave prijateljske suradnje.

Predstavnici dviju škola dogovorili su više vidova prijateljske suradnje, a prema tome suradnja bi se uspostavila na polju podučavanja pjevanja i glazbe, djelovanja pjevačkih zborova, podučavanja engleskog jezika, športa i nastave hrvatskoga jezika.

Na susretu je usuglašen i konkretan program suradnje za ovu školsku godinu, a od iduće školske godine nastaviti će se nizom zajedničkih programa učenika i nastavnika po navedenim područjima. Prijateljska suradnja dviju škola ostvaruje se u okviru suradnje s Hrvatskom samoupravom grada Šikloša, koja će i ubuduće podupirati gradsku školu. U šikloškoj Osnovna škola «Dorottya Kanizsai» od školske godine 2014./2015. za učenike viših razreda postoji mogućnost učenja hrvatskoga kao drugog stranog jezika. Hrvatske jezične radionice vežu se i za više područja njegovanja nadarenih učenika kao dijela kompleksnog programa. Učenje hrvatskoga jezika pokrenuto je na poticaj i potporom šikloške Hrvatske samouprave koja osim nastave hrvatskoga jezika podupire i svaku školsku djelatnost koja se veže za prenošenje hrvatskih jezičnih i kulturnih vrijednosti.

bpb

PEČUH – Naraštaj 2011./2012. – 2016. maturanata Hrvatske gimnazije Miroslava Krleža polako završava svoje gimnazijsko školovanje. Dvadeset maturanata oproštajnu svečanost imaju 29. travnja 2016. godine, s početkom u 11 sati (Pečuh, Ul. Szigeti 97). Imena maturanata: Evelin Aladić, Emin Aliustić, Amina Avdić, Danijel Blažetin, Emese Csordás, Krištof Josip Dervar, Tomislav Gažić, Bence Gyöngyös, Tibor Horváth, Bernárd Kajtazi, Attila Kiss, Vanda Klepah, Čaba Kolar, Martin Koncsos, Marko Kovačević, Krisztián Németh, Zsannett Petrohan, Marko Radić, Dalma Rodek, Nikola Végh. Njihovi su razrednici Rita Magyar, bio je i Gabor Attila Gáspár, a njihov je odgovitelj u učeničkom domu Čaba Vereš.

Predstavljanje udruge Šokačka grana

U organizaciji Hrvatskoga kluba „August Šenoa“, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Zaklade Zornica nova te Pjevačkoga zbora „August Šenoa“, 5. travnja, u prostorijama Znanstvenog zavoda gostovala je i predstavila se osječka udruga Šokačka grana, koja je jedna od najaktivnijih udruga u Osijeku i broji sve više članova.

Susret je počeo u popodnevnom satima s kratkim programom Pjevačkoga zbora „August Šenoa“, od kojega je publika mogla čuti splet pjesama. Zatim je ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, dr. sc. Stjepan Blažetin pozdravio goste i nazočne. Priredbi je pribivala i konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Dinka Franulić. Na predstavljanju sudjelovali su: predsjednik udruge Šokačka grana Marko Josipović, počasna predsjednica mr. sc. Vera Erl i dopredsjednica Ana Muhar. U sklopu predstavljanja gosp. Josipović govorio je o raznim programima, aktivnostima i zadacima te da je Šokačka grana udruga za očuvanje i unapređenje kulturne tradicijske baštine Hrvata Šokaca s područja Slavonije, Srijema, Bačke i Baranje organizacijom koncerata, likovnih izložaba, književnih večeri, glazbeno-plesnih priredaba i dr. Udruga je osnovana 2005. godine, dakle lani je slavila svoj deseti rođendan i okuplja četrstotinjak članova, urbanih Šokaca. Dopredsjednica Ana Muhar predstavila je udrugu s gastronomske strane, donijela je kataloge u kojima su sakupljeni recepti Šokaca od slatkih kolača do tradicionalnih jela. Jedan od kataloga bio je Gastro Uskrs, u kojem ljubitelji tradicionalnih šokačkih jela mogu naći recepte po kojima se kuha u vrijeme Uskrsa. Gospođa Muhar istaknula je da su ti recepti bili i napravljeni, okupilo se društvo i u sklopu programa pekli su kolače i probali kako se prave tradicionalna šokačka jela. Na kraju susreta gđa Erl govorila je o urbanim Šokcima, objasnila što zapravo znači taj naziv.

Donijela je sa sobom pa ukratko i predstavila dvije knjige: *Šokci i Bunjevci Panonija – Europa* i *Marijanska svetišta Šokaca i Bu-*

Stjepan Blažetin pozdravlja nazočne i goste: Veru Erl, Anu Muhar i Marka Josipovića.

njevaca / utemeljiteljski projekt Udruge – Baštinici Njikoš i Rem. Svi su gosti istaknuli koliko je važno čuvati običaje i kulturnu baštinu da i sljedeći naraštaj može upoznati svoje korijene.

Popodnevni je susret završen kratkim programom Pjevačkoga zbora „August Šenoa“, koji je otpjevao nekoliko hrvatskih pjesama.

Luca Gažić

OREHOVICA; KISEG KISEG – „Orehijada 2016. – Festival oreha i sega ka kcoj ide“, naslov je velike priredbe ka će se 23. aprila, u subotu, po treći put održati u južnom dijelu Međimurske županije, kamo su i ljetos pozvani kiseški Hrvati. Uz KUD-e „Salinovec“, „Strahoninec“, „Tančec“, „Zlatna korita“, Međimurskoga folklornoga društva iz Ljubljane, Udruge ruskoga govornoga područja u Međimurju „Kalinka“ iz Čakovca, Vokalne skupine „Zrinski“ iz Nedelišća, pravoda će si zajačiti i kiseški hrvatski zbor „Zora“. Organizatori pak obećuju na jednodnevnom spravišću bogatu predstavu, doživljaje i lipotu ne samo hrvatskoga folklora nego i medjusobnoga druženja. Od 13 uri se gosti primaju u Društvenom domu Orehovice, i od te ure je i izložba raznih izlagačev iz domaćega proizvoda (jilo, pilo, ručna djela) pri čemu slobodan je izbor „najfineše orehnjače“, „najbolšega orehovca“ i „najlepšega kolača na oko“. Od 16 uri se začme mimohod kroz Orehovicu u pratnji limene glazbe i Zrinske garde. Od 17 uri je međunarodni folklorni festival, a od 19 uri, što bi drugo slijedilo, nego zabava, tanac i jačka u opuštenoj atmosferi.

PUSTARA – Integrirano središte za usluge zajednice 23. travnja, s početkom u 16 sati organizira radionicu za pripremu Majčinog dana. Uz izradbu raznih ručnih radova od papira i drugih materijala bit će priređen i palačinka-parti. Organizatori sva-koga srdačno očekuju.

PEČUH – Sveta misa za djecu, na hrvatskom jeziku, bit će u nedjelju, 24. travnja, u pečuškoj Kertvaroškoj crkvi, s početkom u 16 sati. Misno će slavlje predvoditi vlč. Gabrijel Barić, a misu pjeva kukinjski Zbor „Ladislav Matušek“ uz pratnju orguljaša Emila Magyara. Nakon mise može se pogledati izložba dječjih crteža pod naslovom „Naša nebeska majka“. Izložbu otvara i radove vrednuje mons. Franjo Pavleković.

Trenutak za pjesmu

Sisačko jutro

Sisačko jutro umire
U buđenju nestajanja
Zaobilazi spomenike
Ponovnog rastajanja
U sjeni nemira ostadoše
Koraci nastojanja
Dok plaćam stare račune
Molim kletvu postojanja
Kucam na zatvorena vrata
Nesvjestan grijeha kajanja
Dok trčim za idealima
Na most sastajanja

Željko Maljevac

Dvadeset i četire ure Božje milosrdnosti u Prisiki

S ovim naslovom je nas valila pozivnica prisičkoga farnika Istvána Németha u mjesnu crkvu Sv. Egidija, od 2 do 3. aprila, na maše posvećene Božjoj milosrdnosti. – Človičanstvo tako dugo neće najti ni počivka ni mira duševnoga i tjelesnoga dok leg se puno zaufanja ne obrne božanskoj milosrdnosti – rekao je Spasitelj Jezus Kristuš sestri časnoj Faustini, ka je većkrat imala s njim vidjenja. U svojem dnevniku je zabilježila ove događaje. Iz Faustinove

Svetu mašu je predvodio Štefan Dumović

knjige je nastala poznata želja Jezuseva da prva nedilja po Vazmi neka se posveti Božjoj milosrdnosti. Pavao Ivan II. je 30. aprila 2000. ljeta proglasio ov dan svetkom za cijeli kršćanski svit, a Faustina je posvećena za sveticu s ovim danom. Poznato je da Sveti Otac, papa Franjo prošlo ljeto u Rimu proglasio i otvorio je jubilarno Sveto ljeto „Božje milosrdnosti“ koje počinje 8. decembra 2015. ljeta i traje do 20. novembra 2016. Obično Sveto ljeto se drži svakih 25 ili 50 ljet, ali papa ima mogućnost proglasiti Sveto ljeto i zbog izvanrednih uzrokov. Tako je to bilo i ovput jer, kako je papa Franjo rekao, promjene Crikve u sadašnju dob želji ulakšati tako da ujača znake Božje blizine u ljudi.

Termin Milosrdja je molitva Jezusu u tri ura otpodne, u spomen na Jezusevo trpljenje i umiranje na križu. Tako je svečevanje vjernikov skupaspravljeno u čepreškom dekanatu na maše i molitve u tri ura otpodne. Svetačnu svetu mašu pri otvaranju oblikovao je jurski biskup dr. Lajos Pápai u prisičkoj crkvi na brigu. Zatim su po redom

zvečega ugarska naselja razdijeljena za posjet vjernikov na svaku uru. Oko dvadeset naselj je pohodilo kroz dvadeset i četire ure ovo malo hrvatsko selo, kade su svoju molitvenu uru dostali i mjesni vjerniki. Nedilju jutro od osmi ura prisičke žene, a od jedanaest uri prisički muži su mogli na svojem materinskom jeziku, po hrvatski, moliti i približavati se Božjoj milosrdnosti. Nedilju otpodne, od 14 uri, služila se je skupna hrvatska maša s undanskimi, židanskimi, plajgorskim i prisičkim vjerniki. Svetu mašu je predvodio farnik ovih sel Štefan Dumović, a muzički su ju oblikovali židanski tamburaši. Naše svečevanje ove molitvene ure da mogućnost da premišljavamo o naši grihi i „križi“. Pomoću molitve prosimo si oprošćenje, milošće mira, priznavanje i pomaganje jedan drugoga u milosrdnosti Božjoj.

Marija Fülöp-Huljev

Bogatstvo...

Židanski tamburaši su polipšali mašu u susjednom selu.

Obilježen najveći kršćanski blagdan u Erčinu

I ove su godine erčinski Hrvati najveći kršćanski blagdan Uskrs proslavili na tradicijski način. Zahvaljujući djelatnoj gradskoj Hrvatskoj samoupravi, Plesnoj skupini Zorica i Pjevačkome zboru Jorgovani, njeguju se običaji predaka.

Ana Bošnjak: „Isus na Maslinskoj gori“

Po starom običaju Erčinci na Cvjetnicu posjete svoje pokojne u groblju, te na grob stave blagoslovljenu cicamacu, u košari darove, novac i obojena jaja, koja poslije pronađu djeca. Po vjerovanju, na taj se način jača veza između živih i mrtvih. Na Veliki petak u rimokatoličkoj crkvi upriličena je molitva žalosne krunice, a tom je prigodom velečasni Péter Kallós blagoslovio obnovljenu sliku u ulju na platnu Ane Bošnjak „Isus na Maslinskoj gori“, koja je postavljena na svoje prvotno mjesto.

Svete sličice o toj slici, također blagoslovljene, vjernici su mogli ponijeti doma, staviti u svoj molitvenik. Slikarica Ana Bošnjak mjesna je Hrvatica (1914. – 1988.),

spomenutu je sliku naslikala 1939. godine. Umjetnički je uradak obnovljen na poticaj erčinske Hrvatske samouprave, prikupljanjem novčanih darovanja hrvatskih obitelji toga grada i okolice. Sliku u ulju na platnu u prijašnje je stanje lani vratila Irén Barabás. Također je blagoslovljen i obnovljen srarodrevni križ na zastavi s likom Racke Madone. Na uskrsnu nedjelju, po starom običaju, blagoslovljalo se jelo u

košarici. Umalo deset godina kako „Zoričini“ muški plesači toga dana posjete ženske članice radi polijevanja. Ove su ih godine posjetili na dvopregu i uza zvuke harmonike. Jednako tako ni krvavica, domaći specijalitet, pripremljen po starome receptu obitelji Bošnjak. Potom je slijedila glazba, veselica i druženje.

Kristina Goher

BUDIMPEŠTA – U organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj prosvjete pri Ministarstvu ljudskih resursa, u srijedu, 27. travnja, s početkom od 10 sati u Croaticinim prostorijama ustrojiti će se završnica Državnoga natjecanja osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika, književnosti i narodopisa za učenike dvojezičnih škola. Nastupe natjecatelja vrednovat će tročlani prosudbeni odbor, na čelu s predsjednikom Timeom Bockovac te članovima Stipanom Karagićem i Tomislavom Krekićem. Koordinatorica je nadmetanja suradnica Zavoda Magdalena Šibalin Kühn.

BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava grada Budimpešte 20. travnja imala je svoju redovitu sjednicu, u klupskoj prostoriji budimpeštanske Hrvatske škole. Raspravljalo se po ovim točkama dnevnoga reda: 1) Programi od protekle sjednice; 2) Financijsko izvješće i završni obračun za 2015. i prihvaćanje ostatka financijskih sredstava iz 2015. godine; 3) Izmjena odluke o proračunu za 2016. godinu; 4) Ugovor o suradnji između Glavnogradske samouprave i Hrvatske samouprave grada Budimpešte; 5) Ugovori o suradnji; 6) Usklađivanje programa za 2016. godinu; 7) Razno. Na sastanak su bili pozvani i predsjednici, članovi hrvatskih samouprava mađarskoga glavnoga grada.

BUDIMPEŠTA – Oproštajna svečanost 12. razreda Hrvatske gimnazije bit će u subotu, 30. travnja, s početkom u 11. sati, u školskom predvorju. Odgovorni za provedbu svečanosti jesu razrednik 11. razreda Ladislav Gršić i razrednica maturanata Marija Petrič.

Priprava na majuško crkveno svečevanje u Koljnofu

Obnovljene crikve, pilj Celjanske Madone i spomen-ploča Jeronimu Sinkoviću

Hrvatska samouprava Koljnofa planira. Neprestalno. Otkidob je pred dvimi ljeti prikzela Dvojezičnu školu, spolom gleda za tim, kako bi mogla još bolje djelati i sad su u čekanju pozitivne odluke da će moći od septembra i vlašću čuvarnicu «dostati» na održavanje. Zvana toga zastupništvo ovoga tijela marljivo djeluje i na vjerski projekti i trenutčno se pripravlja na orijaško svečevanje u majušu. O detalji smo razgovarale s predsjednicom Hrvatske samouprave Ingom Klemenšić.

– Hrvatska samouprava je zbog toga nutrastupila u obnavljanje crikve jer je Ministarstvo ljudskih resursa tako napisalo naticanje i tako je Hrvatska samouprava nastala kot primatelj ovoga velikoga projekta – objašnjava Ingrid Klemenšić ka je ujedno i članica Skrbništva koljnofske fare i nastavlja: – Zahvaljujući Jurskoj biskupiji i biskupu dr. Lajos Pápaiju, nakon deset ljet prvi put smo dostali materijalnu potporu za obnovu naše crikve Sv. Martina, ča je ovo ljeto izuzetno aktualno i zbog 1700. jubileja rodjendana toga sveca. Oni ki su pred nami djelali u farskoj općini su ishodili da se obnovi i Hodočasna crikva i na mladu mašu našega Marka Mogyorósija je uspjelo da se polipša crikva, ali su se vjerniki jako čuda tužili da prik ljeta je dobro u našoj crikvi, ali u zimi je jako hladan Dom božji. Tako se je fara na početku 2015. ljeta opet naticala kod Ministarstva ljudskih resursa i dostali smo i za ov projekt osam milijun forintov, dokle za renoviranje crikve Sv. Martina deset milijuni forintov – je rekla moja sugovornica. Pokidob obadvi projekti budu završeni krajem narednoga miseca, očekuje se veliko svečevanje 20. majuša, u

Ingrid Klemenšić, predsjednica HS-a u Koljnofu

petak, kamo su uz ostalo pozvani državni tajnik Miklós Soltész kot i parlamentarni zastupnik Matija Firtl, a i dva spomenuti

jer su dužnosnici uvidili da vjerniki ovoga sela čuda su djelali za ovu faru i za vjerski život jednako, dovoljno je samo misliti na to, kako su pred nekoliko ljet bili domaćini Putujuće Celjanske Marije i kroz ljetodan je u koljnofsku faru došlo oko 2500 ljudi na hodočašćenje. Zato se ne tribi čuditi da projekte i aktivnosti koljnofske fare cijeni i željezanski biskup Egidije Živković. U Hodočasnoj crikvi grijanje je već ukopčeno od sredine decembra, tako je svaku subotu na našganju adventskih svić, programu Mladika, bilo ugodno toplo med stijenami. Još samo dani, i crikva Sv. Martina bude u cjelini gotova. Do 20. majuša će se staviti i pilj Ce-

Obnova crikve sv. Martina je pri kraju

Pilj Celjanske Marije

biskupi, jer prez njih, kako je rekla i Ingrid Klemenšić, ov projekt ne bi bio realiziran. Zvana toga zahvala pripada i jurskomu biskupu i biskupiji

Hodočasna crikva – dika Koljnofa

ljanske Marije uz crikvicu. – Poznato je kako naši ljudi idu svenek na shodišće u Celje, zato smo priskrbili malu kopiju Putujuće Celjanske Madone. Tamo ćemo postaviti i spomenploču Jeronimu Sinkoviću, rođenomu Koljnofcu, ki je bio pred tristovimi ljeti prvi spovidnik Gradišćanskih Hrvatov u Celju i on je primao naše vjernike ki su došli od gradišćanskih sel, i je bio odgovoran za hrvatska hodočašćenja u Celju – je još rekla predsjednica Hrvatske samouprave. Polag toga smo doznali da su i Koljnofci uključeni u jubilaro ljeto Sv. Martina, zato im je prođući tajedan postavljena i nova tabla na putu Sv. Martina, ali ljetos još vjernike čekaju predavanja, konferencija, maše, izložba, vjerska putovanja u Halászi, Pannonhalmu i Sambotel, sve vezano sa Sv. Martinom. Pravoda s ciljem da se i na ov način daje Bogu hvala da se ovako čvrsto drži u dotičnom selu katoličanska vjera, a i hrvatska rič prilikom crikvenih obredov.

Tiho

Nastup Šeljinskih tamburaša i Plesne skupine Zlatne noge

U subotu, 9. travnja, u Bjelovaru je ustrojen Treći proljetni susret Mađara. Ta se priredba priređuje već treću godinu za redom u organizaciji Zajednice Mađara grada Bjelovara koja je dio Saveza mađarskih udruga.

Tom su prilikom nastupili članovi Zajednice Mađara Dežanova s folklornom skupinom i članovima zbora te članovi folklorne skupine bjelovarskoga Đačkog doma te i domaćini, članovi folklorne skupine Zajednice Mađara grada Bjelovara s folklornom skupinom. S mađarske strane pozvali su folklornu skupinu iz Budžaka (Buzsák), s kojime već godinama njeguju prijateljski odnos, a budući da i šeljinska Hrvatska samouprava surađuje s njima, svoj su program predstavili i sastav Šeljinski tamburaši i Plesna skupina Zlatne noge.

U prepunom domu kulture program je počeo u 18 sati. Građane i sudionike pozdra-

vili su dogradonačelnica grada Bjelovara Jasna Višnjić, predsjednik vijeća mađarske nacionalne manjine Bjelovarsko-bilogorske županije Šandor Toth i Robert Ronta, predsjednik šeljinske Hrvatske samouprave.

Priredbu su podupirali gospodarstvenici: Koestlin d. d., Adria Snack Compani, Tiskara Horvat, Turistička zajednica Bilogora, Radio Terezija i Portal Zvono eu. U kulturnom dijelu večeri, zajednice Mađara iz Bjelovara predstavili su tradicionalne plesove južnog Podunavlja. Budžacki folklorasi predstavili su mađarske plesove u prekrasnoj nošnji značajnoj za njihov zavičaj. Plesna skupina Zlatna noge predstavila je svoju šokačku koreografiju, a Šeljinski tamburaši odsvirali su i otpjevali splet podravske pjesme. Osim njih nastupili su članovi folklorne skupine bjelo-

varskoga Đačkog doma koji su predstavili posve novu koreografiju, splet međimurskih, mađarskih i čeških plesova, kako bi prikazali ljepotu i međusobnu povezanost naroda koji žive u okolici Bjelovara.

„Nadamo se da su se svi naši gosti osjećali ugodno u našem gradu te da će ova naša malena, ali kulturom bogata zajednica, i dogodine organizirati ovu manifestaciju kako bi prikazala bogatstvo svoje kulture i folklora, te kako bi se svi članovi mađarske zajednice okupili i prikazali svoj rad i predstavili ljepote Mađarske”, reče predsjednica Zajednice Mađara grada Bjelovara Anita Farkaš.

Na kraju večeri svakoga je čekala bogata večera i dobro društvo, druženje je trajalo do kasnih večernjih sati uz glazbu i ples.

Luca Gažić

ŠELJIN – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, u subotu, 23. travnja, s početkom u 9 sati prvi put se priređuje Šeljinski malonogometni kup na umjetnoj travi. Na nj čekaju momčadi iz Martinaca, Šeljina, Starina i Šomoške županije.

IZVAR – U organizaciji Hrvatske samouprave sela Izvara, u subotu, 14. svibnja, priređuje se Dan podravskih veza u Europskoj uniji. Program započinje svetom misom u 16 sati na hrvatskom i mađarskom jeziku. Potom slijedi kulturni program u kojem nastupaju: Umirovljeničko društvo iz Izvara i Bojeva, KUD Ferdi - nandovac, Pjevački zbor iz Molve i KUD Ždala. U 19 sati je večera, a zatim počinje plesnačnica.

Mala stranica

IZ HOŠIGOVE NOVINARSKJE RADIONICE

„Ljubav je valjda jedina stvar na svijetu koju ne treba objašnjavati ni tražiti joj razlog“

Meša Selimović

Valentinovo u HOŠIG-u

Valentinovo je u našu školu došlo s malim zakašnjenjem, ali iako nije palo baš na 14. veljače, svejedno se desilo nešto čarobno u našoj školi, točnije u klubu đakoga doma.

Naime, tamo smo se svi okupili, i iz osnovne škole i gimnazije, od profesora do učenika pa čak i bivših učenika, klub je bio prepun. Osmijeh se širio sve više i više i pozitivni titraj kružio je u ritmovima ljubavnih pjesama. Odvažili smo se i krenuli s laganim i opuštajućim recitacijama, no nismo samo mi, učenici, recitirali, nego i naši profesori. Ostavili su poseban dojam na mene, nisam ni znala da u nekima čuče romantici i tako odvažni govornici. Red smijeha, red zapanjujuće tišine isprepletao se tog vani tmurnog, ali u klubu čudesnog popodneva. Divili smo se jedni drugima na hrabrosti, nije lako recitirati velike ljubavne stihove, i to još pred mnogo ljudi... No, da ne ostanemo samo na recitacijama, neke su profesorice i zapjevale, što je dodatno uljepšalo to popodne. Svega smo se u našoj školi nagledali, i HOŠIG-ovih zvijezda, i glumaca, plesača, ma stvarno u našoj auli se svašta odigralo, ali nije se još dogodilo ovoliko emotivnih trenutaka na jednome mjestu. Cijeli je klub bio uređen, takvim ga još nisam ni vidjela, istina, bilo je i vrijeme da se nešto promijeni i da taj tmurni prostor malo oživi i da se poigramo svjetlom i bojama. Neki naši učenici, točnije maturanti, čak su i zaplesali jedan od najljepših plesova, poznati tango. Svi smo uživali, i šokirali se da se takvo nešto uopće krilo u njima. Vjerujem da su tu bili uloženi sati i sati vježbe da sve izgleda tako. Iskreno, najviše sam oduševljena što sam toga dana shvatila da su naši profesori u biti romantične duše koje imaju tremu pred nama djecom.

Napokon shvaćaju kako je nama kada odgovaramo ili pak plešemo i recitiramo. Taj sudar generacija na jednome mjestu svakako je poboljšao odnose između učenika i profesora, i oni sada vide kako je nama, a i mi vidimo da su i oni razigrani, i potpuno obični ljudi. Na kraju smo se svi zajedno družili, popričali kako je bilo, nasmijali se i svakako zahvalili jedni drugima što smo pridonijeli svojim trudom da to sve izgleda tako razigrano i slatko. Konačno mogu zaključiti da je to bilo jedno uspješno poslijepodne, radujem se što sam takvo nešto iskusila, i nadam se da će biti još prilika da se tako svi negdje nađemo, i ponešto izrecitiramo i podružimo se. Na kraju krajeva, ipak smo svi mi u duši romantičari, i baš kako je moj govor glasilo, „stvorili smo jedan maleni mikrosvijet...“ u kojemu treba uživati i ponekad ne mariti što će ljudi reći oko, sve dok smo mi sretni, zaljubljeni i nasmijani... jer tko sreću može platiti?

Nadam se da će nas sve te pozitivne misli držati i do kraja godine, i da nikada nećemo zaboraviti ono glavno: „Svi se rađamo za ljubav. Ona je načelo egzistencije i njena jedina svrha.“

Mia Barbir
gimnazijalka 11. r., HOŠIG

Dobri smo i iz matematike

Našu je školu na Natjecanju iz matematike „Ilona Zrínyi“ na županijskoj razini ove godine zastupao učenik 2. razreda Vedran Jenjik. On je od 200 natjecatelja osvojio 30. mjesto. Čestitamo Vedranu i njegovoj učiteljici Zlati Gerđić!

Novinarska radionica, HOŠIG

Bili smo uspješni iz engleskoga jezika

Već četvrti put priređeno je natjecanje iz engleskoga jezika na internetu, u spomen na Lászlóa Országha, istaknutoga mađarskog sastavljača rječnika.

Nadmetanje naslova „Legyel ORSZÁGH-os bajnok!“ ostvareno je u organizaciji Izdavačke kuće Akadémia i Međunarodne udruge profesora engleskog jezika (IATEFL-H). Na natjecanju, koji je i ovoga puta bio omiljen, sudjelovalo je preko 1280 srednjoškolskih družina i 257 profesora. Prvi je krug priređen lani u studenome, a drugi ove godine. Polaznici 9/N razreda naše škole – Alexandra Nagy, Kitti Székács, Matija Pavlinek – osvojili su 12. mjesto. Učenike je na natjecanje pripremila profesorica Zorica Kaceus.

Novinarska radionica, HOŠIG

Nova voditeljica Zavoda „Stipan Blažetin” u Serdahelu

Pošto je u Pomurju Hrvatska državna samouprava utemeljila Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin”, organizacija je povjerila vođenje ustanove Mariji Vargović, predsjednici Hrvatske samouprave Zalske županije, sve dok se na temelju raspisanog natječaja ne izabere voditelj. HDS-ovom odlukom u prosincu 2015. g. raspisan je natječaj za popunu radnoga mjesta voditelja novog Zavoda, a odluka o izboru voditelja donesena je 13. veljače ove godine na HDS-ovoj skupštini. Na mandat od godinu dana za privremenog voditelja Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin” u Serdahelu imenovana je Zorica Prosenjak Matola.

Primopredaja u Zavodovu uredu

Novoizabrana voditeljica HKZ „Stipan Blažetin” započela je s radom od 1. travnja 2016. g. u Serdahelu. Zorica Prosenjak Matola, rodom iz Serdahela, diplomirala je na Filozofskom fakultetu ELTE u Budimpešti na nastavničkom smjeru studija hrvatskoga jezika i književnosti. Majka je dvoje djece. Nakon diplome, od 2000. g. započela je raditi kao prevoditeljica kod jedne špedicijske tvrtke u poslovnicu na samoj mađarsko-hrvatskoj granici. Ondje je stekla znanje knjigovodstvenih poslova obiju država. Još kao učenica i gimnazijalka bila je članicom serdahelske Hrvatske kulturne udruge Mura, gdje je plesala, pomogla u sakupljanju običaja, u postavljanju svatovskih običaja na scenu. Sa strukom profesorice hrvatskoga jezika povremeno je vodila tečajeve u raznim kaniškim srednjim školama, odnosno u školama stranih jezika. Pošto su joj djeca ponarasla, sudjelovala je u organizacijskim poslovima hrvatskih misa u Kaniži, odnosno hodočašća u Komaru. Zorica Matola za voditelja ustanove javila se sa željom da u Pomurju bolje procvjeta hrvatska kultura, s njom i hrvatski jezik, te nacionalna svijest.

– Oko pisanja natječaja informirala sam se na području, što je ono što je za hrvatske

samouprave ili ustanove važno, a voditeljica dužnosti gđa Vargović me je također informirala o planiranim projektima Zavoda za 2016. godinu. Nastojat ću djelovati po tom planu i usuglasiti mišljenja s hrvatskim organizacijama u regiji, te uspostaviti suradnju s drugim državnim ustanovama hrvatske zajednice. Zasada mi je najvažnije da izradim neki profil ustanove, pronađemo logo, da informiram javnost o njezinu postojanju i one partnere s kojima ćemo ubuduće surađivati. Trebam urediti ured, dati izraditi web-stranicu, a uz to namjeravam nastaviti ono što je već od samih početaka djelovalo, npr. podučavanje tamburice, folkloru u našim odgojno-obrazovnim ustanovama. Znam da neću imati lak zadatak, to je za mene još sve novo, ali volja postoji i nadam se da ću uspjeti ispuniti očekivanja. Tu svakako računam na pomoć ljudi koji su aktivni u našoj regiji, da i oni sa svojim zamislima pomažu Zavodov rad. Ove će se godine u Pomurju održati Državni dan Hrvata i tu će imati podosta zadataka novi Zavod. Ove godine obilježavamo obljetnicu Siget-ske bitke, Stipana Blažetina, dr. Vinka Žganca, sve će nam to biti dobar povod da organiziramo vrijedne programe. U suradnji s raznim hrvatskim samoupravama Zavod

će biti suorganizator i raznih dječjih kampova tijekom ljeta. – rekla je nova voditeljica gđa Matola pošto je preuzela ustanovu.

U godišnjem je planu Zavoda i organiziranje radionica, izložaba, književnih večeri, jezičnih tečajeva i drugi aktivnosti.

beta

LETINJA – Taj pomurski grad već nekoliko godina surađuje s gradom Prelogom, potpisana je i povelja o međusobnoj suradnji. Dana 8. travnja predstavnici grada Preloga sastali su se s čelnicima grada Letinje kako bi razgovarali o mogućim projektima s kojima bi se prijavili na prvi poziv Interreg programa. Na sastanku su bili i predstavnici grada Ludbrega. Prema planovima, u pomurskome bi se gradu uredila tzv. hrvatska narodnosna kuća, turistička kuća, odnosno proširili bi kamp.

KANIŽA – Zahvaljujući suradnji kaniške Pijarističke gimnazije i zadarske Klasične gimnazije Ivana Pavla II., učenici zadarske ustanove od 17. do 23. travnja gostuju u kaniškoj gimnaziji. Ustanove su još 2014. g. potpisale sporazum o međusobnoj suradnji poradi međusobnog upoznavanja povijesti, kulture i običaja hrvatskog i mađarskog naroda, radi njegovanja hrvatskoga jezika kod učenika hrvatskoga podrijetla, suradnje na vjerskom polju i uspostave prijateljskih odnosa. Početkom školske godine kaniški su mladi boravili tjedan dana u Zadru, a ovaj put se ostvaruje uzvratni posjet. Zadarski će učenici biti smješteni u đakčome domu Pijarističke gimnazije, tijekom tjedna će se upoznati s poviješću Zrinskih, posjetit će Novi Zrin, upoznat će se s gradom, bit će im organiziran izlet u Siget, odnosno u Budimpeštu, te će se tijekom tjedna družiti sa svojim vršnjacima.

O maturalcu „krležijanaca”

Rođen sam u hrvatskoj obitelji i odgojen kao Hrvat. Moji su predci, međutim, samo sanjali o izletu u Hrvatsku, o putovanju dalje od prvoga prekograničnoga grada. Sve ovo djeluje čudno iz današnjeg motrišta, pogotovo ovako sjedeći za računalom nakon četverodnevnog maturalnog izleta u Istri. Ovaj izlet ili maturalac postao je neka vrsta tradicije u našoj voljenoj Hrvatskoj školi Miroslava Krleže u Pečuhu. Tu obično sve bude isto. Zapravo, gotovo sve. Isti je program. Isto je mjesto. Jedan je pratitelj isti. Cijena je ipak sve veća. Što ćeš? Kriza... Sve u svemu, pripreme za putovanje počele su kao što to

Maturanti Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže, uspomena s nedavnoga maturalnog putovanja

počnu u krugu maturanta, osamnaesto-devetnaesto (tkoznakoliko) godišnjaka. Etapa prva. Grupiranje sa svojim frendovima i dogovor o domaćim, za čovjeka otrovnim rakijama i bezveznim sumpornim vinima. Etapa dva. „Ma što ću se ja dijeliti, idem si bolje kupiti nešto normalno.” Etapa tri. Grupiranje sa svojim frendovima, potraga za metro-karticom i kupnja jeftinog alkohola i nekog sokića da ublaži njegov okus koji je još grub za ovako fina grla. Sve je to u redu. Nema smisla lagati o tome kako maturanti piju, puše i tulumare na maturalnom izletu. Svi ste vi bili mladi. Odnosno trebali ste biti. Potpuno iskreno, ja stvarno mislim da je putovanje autobusom zabavno i daje super ugođaj cijelom putovanju. Tako je mislio cijeli razred. Jednu jedinu informaciju zaboravili su predati maturantima, to da na 15 učenika plus 2 profesora plus šofera, plus vodiča, štedeći na budžetu (pretpostavljam) naručili smo (ili su) bus s 19 + 1 sjedala. Fino. Nakon prvih negativnih impresija, prkosnih dobacivanja prema prvim sjedalima, naša je pustolovina krenula i nije stala sve do slabo pripremljenih friganih lignji na liniji u đaćkom domu blizu riječke industrijske zone. Tu je svakako zastala ta naša avantura, ali samo na trenutak. Salata je bila fina. Zelena. A kuharice ljubazne. Ostavivši ovu svoju buntovnu stranu u prijašnjim rečenicama, moram priznati da je smještaj i klop, barem za mene, bila sasvim u redu. Soba nam je bila velika, recepcionar je bio ljubazan i kupaonica je bila čišćena svaki dan. Bez šale. Nakon vrlo napornog putovanja posjetili smo toš u Mošćenicama i kušali rakiju. Svi mi koji smo bili iznad 18. Dakle, svi mi. Nakon rakijice, vukući sa sobom i u sebi svakakve jutarnje ostatke, umorno smo se vukli po uskim ulicama malog sela. Stepenice, pločice, vodič, pločice, stepenice, etnografski muzej, vodič. Ukratko. Iz malog Istarskog gradića kroz Opatiju vratili smo se u dom. U naš trenutačni dom. Prije negoli zaboravim, dopustite mi da vam predstavim našega vrlo ljubaznog vodiča iz Vukovara, s bradom iz najmanje prošlog stoljeća, ali s gostoprimstvom i ljubaznosti za sva vremena: Igora. Popa-

pali smo večeru i izašli u obližnji park na kratko druženje. Strogo bez piva. Držeći se trenutačnih pravila ili, ako ih ravnatelj stvara, zakona u 11:00, oštro kako bi se reklo, bili smo u zgradi u kojoj su se nalazili kreveti za umorna tijela mlade gospode i gospodični. Nakon kratkog trčkanja iz sobe u sobu, često viđeno u crtiću Scooby Doo, dali smo da teža sklopi naše teške vjeđe. Ujutro smo ustali rano. Vrlo rano. Prerano. Znali smo da nas čeka dug dan, pa smo si upakirali rakiju u torbe i ukrkali se u autobus. Blackout. Duboko sam spavao sve do sitnoga gradića, kažu najmanjega grada u Europi, Huma. Kao što sam

spomenuo, bilo je još jutro. U najgorem smislu. Nisu drugačije mislili ni stanovnici i ugostitelji koji nam nisu poslužili kavu. Metak u srce. U najmanje 10 srca. Eksplozija ventriculis dexter cordisa. Smrt. Nemoj se brinuti, i ja sam samo izguglao latinsku riječ za dio srca. Ovako se činim pametnijim. Nakon Huma prošetali smo se Porečom i posjetili Eufrazijevu baziliku. Mislim da u ime svih nas mogu reći da nam je doista bilo zabavno, ali do podneva smo već bili potpuno umorni. Ručak: Lunch-paket. Moram priznati da jesti pohano meso s Vindijanim namazom i kruhom na obali mora, dok sija sunce i svaki mještatin te gleda ko kretena, ima svoj filing. Popodnevni program sastojao se od posjeta nekoj zvjezdarnici, traktorskom muzeju i jami Baredine. Ovo je jedna od špilja u kojoj živi takozvana čovječja ribica (Pfuj) karakteristična samo za Sloveniju, Hrvatsku i Bosnu. Vrativši se u hotel nakon dužeg kratkog druženja, nezadugo smo se predali snu. Glavna točka sljedećeg dana bili su Brijuni. Brod koji nas je vozio do Velikog Brijuna krenuo je iz Pule. Nakon kratkog safarija pogledali smo muzej o životu Josipa Broza Tita. Budući da je sredina ožujka, itekako off sezona, njegov slavni Cadillac nismo mogli pogledati. Šteta. Vrativši se u Pulu, posjetili smo amfiteatar i stare povijesno-umjetničke spomenike u gradu. Vrlo impresivno. Vrlo naporno. Zadnja točka toga dana bio je Rovinj. Vrijeme je počelo zahladnjivati. Nevrijeme se približavalo. Magla se spuštala na šarene kućice i crkvu sv. Eufemije, mučenice. Zadnje smo večeri slavili rođendan. XX. Prava atmosfera, kulturna zabava. Marš na spavanje! Drugačije nije moglo završiti. Ujutro smo se opraštali od našega smještaja. Čekao nas je dug put do Pečuha. Senj, Plitvička jezera, Rastoke i kiša. Kao sad ja u pisanju, i u putovanju smo se umorili. Tata je došao po mene do škole. Moj put prema kolima pratio je aplauz u čast šofera Endrea...

S ovim tekstom zahvaljujem razrednici i ravnatelju što su nam organizirali maturalac. Bilo je nezaboravno.

OBAVIJEST

Izvršavaju se svi članovi Društva Horvata kre Mure da će se skupština Društva održati 28. travnja 2016., s početkom u 18 sati u sumartonskome Društvenom domu.

LEVANDA
- RESTAURANT -
- PANZIO -

Srdačno vas poziva na dane
Dalmatinske kuhinje
travanj/ april: 22, 23, 24
gost kuhinje: Rade Bačelić (Grebaštica - HR)

MENI:
Razna predjela, svježe bijele i plave ribe sa roštilja
janjetina, teletina pod pekom, deserti...
i još čuda stvari da imate savršeni gastronomski
doživljaj dok vam svira tamburica

U podne i navečer od 18:00h tamburaška glazba uživo:
Ženski tamburaški sastav „Grupa Rouge“
Tamburaški sastav „Bondersölj“

Restaurant Levanda
Rezervacija: +36 99 357-155 H- 9495, Kópháza - Koljnof, Fő utca 60.
+36 20 498- 5700

Bizonjski hodočasnici u Lovreti

Vježbaju već i hodočasnici Bizonje na ljetno veliko shodišće u Celje, koje je oko dvisto kilometarova daleko od najsjevernijega hrvatskoga sela u Ugarskoj. Kako nam je rekao Balaz Martinšić, 18. marcijska, u petak, još u korizmi su se ganuli na dvodnevno vjersko putovanje četirmi, a kasnije su se još priključili petimi maloj grupi. Ovo hodočašće je organiziralo Društvo naselj uz Niuzaljsko jezero i približno 150 ljudi je napravilo put do austrijske Lovrete, kamo svako ljeto u septembru hodočastu Gradišćanski Hrvati. Ovo shodišće je upeljeno med 1824. i 1830. ljetom. Dvodnevno shodišće Žalosnomu kipu Črne Madone je Bizonjcem stalo osamdeset kilometarova, a u Svetom ljetu milosrdnosti i molitve su upućene u tom duhu, kot i na svetoj maši ku su celebrirali Laszlo Pal, farnik u Željeznom, i Lajos Butsy, duhovnik Fertőrákosa.

KOLJNOF – Udruga Hrvati u suradnji sa Zakladom EMC GRAH „KUME“, Matice hrvatske Šopron i Čakavske katedre Šopron poziva Vas na otvaranje izložbe na otvorenom „Okviri – Keretek – Rahmen“ 29. aprila, u petak, u 17 uri u Koljnof (Glavna ulica 62 – 68). U slučaju čemernoga vrimenta priredba će biti u mjesnom kulturnom domu.

KERESTUR – Dobrovoljno vatrogasno društvo 1. svibnja, na Dan sv. Florijana, zaštitnika vatrogasaca, organizira utrku, s početkom u 10 sati. Sudionici utrke startat će kod kapelice u Kalacibi i trčat će sve do Legradске Gore do kipa svetog Mihajla, pa zaobišavši crkvu sv. Mihajla, nazad do starta. Udaljenosti utrke jesu: 2, 5, 12, 21 km u štafetama po dva trkača, po svakih 2 km. Prijaviti se može na licu mjesta između 9 i 9.40. Uloga (kotizacije) nema. Dodjela nagrada kod starta. Natjecati se može po dobi u šest kategorija, posebno djevojke i dječaci. Usput će biti postaja za osvježanje, a na kraju utrke svakom je sudioniku osigurana hrana i piće. Natjecatelji se natječu na svoju odgovornost. Informacije se mogu dobiti na telefonu predsjednika Attila Pala: 00 36 30 6417471.

SUMARTON – Odlukom Obrazovnog središta Klebelsberg, od školske godine 2016./2017. u mjesnoj Osnovnoj školi „Sv. Stjepan“ prekinut će se nastava, naime od jeseni bilo bi svega pet učenika u cijeloj ustanovi, saznajemo od načelnika Martina Caparija. Trenutno u sumartonskoj školi odvija se nastava nižih razreda za 14 učenika u spojenim razredima. U jesen će velik broj djece dospjeti u više razrede u Serdahel. KLIK ovom odlukom o prekidu nastave nije želio konačno ukinuti ustanovu, nego nudi mogućnost ponovnog pokretanja nastave ako bi se povećao broj upisane djece.